

«Медична газета «Здоров'я України – XXI сторіччя» © ®

Редакционная коллегия

Е.Н. Амосова, д.м.н., профессор, член-корреспондент НАМН України, заведуюча кафедрою внутрішньої медицини № 2 НМУ ім. А.А. Богомольця МЗ України

О.Я. Бабак, д.м.н., профессор, ГУ «Інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України»

А.И. Беловол, академик НАМН України, д.м.н., профессор кафедри внутрішньої медицини № 1 і клінічної фармакології Харківського національного медичного університету

Г.М. Бутенко, д.м.н., профессор, академик НАМН України, член-корреспондент НАН України і РАМН, директор ГУ «Інститут генетичної і регенеративної медицини НАМН України»

Б.М. Венцовский, д.м.н., профессор, член-корреспондент НАМН України, заведуючий кафедрою акушерства і гінекології № 1 НМУ ім. А.А. Богомольця МЗ України

Ю.В. Вороненко, д.м.н., профессор, академик НАМН України, ректор НМАПО ім. П.Л. Шупика МЗ України

С.И. Герасименко, д.м.н., профессор, заступник директора ГУ «Інститут травматології і ортопедії НАМН України» по науково-лікарській роботі

Ф.С. Глумчер, д.м.н., профессор, заведуючий кафедрою анестезіології і інтенсивної терапії НМУ ім. А.А. Богомольця МЗ України

И.И. Горпинченко, д.м.н., профессор, директор Українського інституту сексології і андрології, головний сексолог МЗ України

Ю.И. Губский, д.м.н., профессор, член-корреспондент НАМН України, заведуючий кафедрою паліативної і хоспісної медицини НМАПО ім. П.Л. Шупика МЗ України

Д.И. Заболотный, д.м.н., профессор, академик НАМН України, директор ГУ «Інститут отоларингології ім. А.И. Коломійченко НАМН України», головний отоларинголог МЗ України

Д.Д. Иванов, д.м.н., профессор, заведуючий кафедрою нефрології НМАПО ім. П.Л. Шупика МЗ України

В.Н. Коваленко, д.м.н., профессор, академик НАМН України, директор ГУ ННЦ «Інститут кардіології ім. Н.Д. Стражеско» НАМН України

В.В. Корпачев, д.м.н., профессор, заведуючий відділом клінічної фармакології і фармакотерапії ендокринних захворювань ГУ «Інститут ендокринології і обміну речовин ім. В.П. Комиссаренко НАМН України»

В.Г. Майданик, д.м.н., профессор, академик НАМН України, заведуючий кафедрою педіатрії № 4 НМУ ім. А.А. Богомольця МЗ України

Б.Н. Маньковский, д.м.н., профессор, член-корреспондент НАМН України, заведуючий кафедрою діабетології НМАПО ім. П.Л. Шупика МЗ України

Ю.М. Мостовой, д.м.н., профессор, заведуючий кафедрою пропедевтики внутрішніх захворювань Вінницького національного медичного університету ім. Н.И. Пирогова МЗ України

В.И. Паньків, д.м.н., профессор, заведуючий відділом профілактики ендокринних захворювань Українського науково-практичного центру ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МЗ України

А.Н. Пархоменко, д.м.н., профессор, член-корреспондент НАМН України, науковий керівник відділу реанімації і інтенсивної терапії ГУ ННЦ «Інститут кардіології ім. Н.Д. Стражеско» НАМН України

Н.В. Пасечникова, д.м.н., профессор, член-корреспондент НАМН України, директор ГУ «Інститут очних захворювань і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України»

В.В. Поворознюк, д.м.н., профессор, керівник відділу клінічної фізіології і патології опорно-рухового апарату ГУ «Інститут геронтології НАМН України», директор Українського науково-медичного центру проблем остеопорозу

Л.Г. Розенфельд, д.м.н., профессор, академик НАМН України

И.М. Трахтенберг, д.м.н., профессор, академик НАМН України, член-корреспондент НАН України, заведуючий відділом токсикології ГУ «Інститут медицини праці НАМН України»

Н.Д. Тронько, д.м.н., профессор, академик НАМН України, член-корреспондент НАН України, директор ГУ «Інститут ендокринології і обміну речовин ім. В.П. Комиссаренко НАМН України»

Ю.И. Фещенко, д.м.н., профессор, академик НАМН України, директор ГУ «Національний інститут фізіотерапії і пульмонології ім. Ф.Г. Яновського НАМН України», головний пульмонолог і фізіотерапевт МЗ України

П.Д. Фомин, д.м.н., профессор, академик НАМН України, заведуючий кафедрою хірургії № 3 НМУ ім. А.А. Богомольця МЗ України, головний хірург МЗ України

Н.В. Харченко, д.м.н., профессор, член-корреспондент НАМН України, заведуюча кафедрою гастроентерології, дієтології і ендоскопії НМАПО ім. П.Л. Шупика МЗ України, головний гастроентеролог МЗ України

В.И. Цымбалюк, д.м.н., профессор, академик НАМН України, заступник директора ГУ «Інститут нейрохірургії ім. А.П. Ромоданова НАМН України»

В.П. Черных, д.ф.н., д.х.н., профессор, член-корреспондент НАН України, ректор Національного фармацевтичного університету МЗ України

Медична газета «Здоров'я України». Тематичний номер «Кардіологія, ревматологія, кардіохірургія» Засновник – Іванченко Ігор Дмитрович

Видавництво ТОВ «Тематичний проєкт «Здоров'я України 21 сторіччя»

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ДИРЕКТОР	Людмила Жданова	Свідоцтво KB №14877-3848P від 15.01.2009 р.
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР	Володимир Савченко	Передплатний індекс 37639
ШЕФ-РЕДАКТОР	Наталія Очеретяна	Редакція має право публікувати матеріали, не поділяючи точки зору авторів.
ВИПУСКАЮЧИЙ РЕДАКТОР	Станіслава Шапошнікова	За достовірність фактів, цитат, імен, географічних назв та інших відомостей відповідають автори.
МЕДИЧНИЙ ДИРЕКТОР	Олексій Терещенко	Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.
МЕДИЧНИЙ РЕДАКТОР	Ольга Радучич	Передрук матеріалів допускається тільки за дозволу редакції. Рукописи не повертаються і не рецензуються.
НАЧАЛЬНИК РЕДАКТОРСЬКОГО ВІДДІЛУ	Лідія Тралло	
ЛІТЕРАТУРНІ РЕДАКТОРИ/КОРЕКТОРИ	Ірина Назаренко	
	Ірина Сандул	
	Аліна Пасльон	
НАЧАЛЬНИК ВІДДІЛУ ВЕРСТКИ І ДИЗАЙНУ	Інна Мартиненко	Медична газета «Здоров'я України». Тематичний номер «Кардіологія, ревматологія, кардіохірургія» є спеціалізованим виданням для медичних установ та лікарів.
ДИЗАЙНЕРИ	Олена Дудко	Адреса для листів:
	Максим Маліков	вул. Механізаторів, 2, м. Київ, 03035.
	Юлія Нуртазіна	E-mail: zu@health-ua.com; www.health-ua.com
	Сергій Чепур	Контактні телефони:
НАЧАЛЬНИК ВІДДІЛУ МАРКЕТИНГУ	Наталія Семенова	Редакція 521-86-98, 521-86-97
МАРКЕТИНГ-МЕНЕДЖЕРИ	Юлія Башкірова	Відділ маркетингу 521-86-91, 521-86-86
	Інна Головка	Відділ передплати та розповсюдження 521-86-98
	Зоя Маймескул	
	Андрій Присяжнюк	Газету віддруковано у ТОВ «Видавничий дім «Аванпост-Прим», м. Київ-35, вул. Суржкова, 3/3.
АСИСТЕНТ ВІДДІЛУ МАРКЕТИНГУ	Мирося Табачук	Підписано до друку 20.02.2014 р.
НАЧАЛЬНИК ВІДДІЛУ ВИРОБНИЦТВА	Івалан Крайчев	Замовлення № Наклад 20 000 прим.
ТЕХНІЧНИЙ ДИРЕКТОР	Сергій Бадьоха	Юридично підтверджений наклад.

В епоху загального статистично достовірного збільшення тривалості життя людини важливими проблемами охорони здоров'я розвинених країн стали проблеми старіння населення і можливості забезпечення соціальної, фізичної та розумової активності в літньому віці.



Разом з тим в Україні склалась дещо відмінна демографічна ситуація, що, починаючи з 1991 р., характеризується негативним демографічним приростом населення, хоча його темпи й сповільнились упродовж останніх 2 років. Основною причиною смерті в Україні залишаються серцево-судинні захворювання (ССЗ). Основну частку хворих на захворювання системи кровообігу становлять пацієнти літнього віку, тому питання ССЗ у літніх людей є не лише медичною, а й соціально-політичною проблемою. Виходячи із цього, у 2012 р. стартувала **Всеукраїнська соціальна ініціатива «60+ Кардіо»**, метою якої є сприяння покращенню якості і збільшенню тривалості життя пацієнтів літнього віку із ССЗ шляхом взаємодії з усіма ланками охорони здоров'я, громадськими і державними структурами, ЗМІ. Ініціатором проєкту стала **Всеукраїнська громадська організація «Асоціація превентивної та антиейджинг медицини» за підтримки фармацевтичної компанії «Сандоз»**.

Одним із кроків у межах реалізації завдань проєкту стало **відкриття інформаційних «Кабінетів людини літнього віку»**, у яких пацієнт може визначити індивідуальний ризик розвитку ССЗ на найближчі 5 років життя за модифікованою шкалою SCORE (**SCORE** – англійська аббревіатура, яка розшифровується як «систематична оцінка коронарного ризику»). У пацієнта визначають індекс маси тіла (ІМТ) за формулою, для чого в «Кабінеті» використовують ростомір і ваги, вимірюють артеріальний тиск (АТ) за допомогою електронного тонометра. Для визначення ризику розвитку ССЗ також необхідні деякі анамнестичні дані, а саме вік, стать, спадковість пацієнта (наявність у близьких родичів ішемічної хвороби серця, перенесеного інфаркту міокарда (ІМ), інсульту), наявність або відсутність у пацієнта цукрового діабету, ставлення до куріння. Сукупність цих даних дозволяє визначити ризик за модифікованою шкалою SCORE. Після визначення індивідуального серцево-судинного ризику пацієнти мають можливість безкоштовно отримати інформаційну підтримку у вигляді «Рекомендацій для пацієнтів» з різних ССЗ. При виявленні високого та дуже високого серцево-судинного ризику пацієнта направляють до лікарів-експертів Всеукраїнської соціальної ініціативи «60+ Кардіо» для подальшого визначення медикаментозної стратегії ведення захворювання.

Такі «Кабінети людини літнього віку» в рамках ініціативи «60+ Кардіо» вже працюють у медичних закладах Києва, Донецька та Донецької області (Макіївка, Дружківка, Краматорськ) та в аптеках Києва, Харкова, Дніпропетровська, Одеси, Львова, Полтави.

У лютому виповнюється рік з моменту відкриття першого інформаційного «Кабінету людини літнього віку» в м. Києві. Цей кабінет був відкритий на базі поліклініки ДАКХ «Артем». За період з лютого по грудень 2013 р. у «Кабінет людини літнього віку» звернулося **427 пацієнтів**. У «Кабінет» могли звернутись будь-які люди віком від 60 років, які бажали визначити свій серцево-судинний ризик та отримати інформацію щодо первинної і вторинної профілактики ССЗ. Місце розташування кабінету наклало певний відбиток на контингент пацієнтів, які туди звертались. Основну частину їх становлять працівники ДАКХ «Артем». Частіше зверталися чоловіки – 234 особи (54,80%), середній вік яких становив $71 \pm 7,4$ року. Відповідно до анамнестичних даних було визначено, що 2/3 респондентів (77,05%) мали обтяжену спадковість (мали близьких родичів, які перенесли ІМ, інсульт, атеросклеротичне ураження судин нижніх кінцівок). Четверть пацієнтів продовжували працювати, незважаючи на пенсійний вік. На жаль, 32,31% мали згубну звичку палити, що, звичайно, підвищувало ризик розвитку у них ССЗ.

Для аналізу розповсюдженості артеріальної гіпертензії (АГ) враховувалися дані про підвищений систолічний АТ ≥ 140 мм рт. ст. та/або діастолічний АТ ≥ 90 мм рт.ст. при двократному визначенні АТ. На момент обстеження АГ була виявлена у 293 (68,61%) респондентів. Було виявлено, що в цій популяції ІМТ > 25 кг/м² (тобто надлишкову вагу та ожиріння) мають 57,61% осіб. При цьому ожиріння (ІМТ > 30 кг/м²) спостерігалось у 20,61% від загального числа тих, хто звернувся для оцінки факторів ризику. В обстеженій популяції відповідно до аналізу анамнестичних даних цукровий діабет мали 12,64% респондентів.

При оцінці ризику смерті від ССЗ на найближчі 5 років життя (за модифікованою шкалою SCORE) було визначено, що серед тих, хто звернувся, дуже високий ризик мають 10,30% пацієнтів, високий – 63,46%, помірний – 21,07% і низький – 5,17%.

Усім пацієнтам відповідно до визначеного у них ризику було надано рекомендації з модифікації способу життя, а також, у разі необхідності, направлення до лікарів-експертів.

Результати аналізу отриманих даних показують, що розповсюдженість серцево-судинних факторів ризику серед респондентів віком від 60 років є досить високою. Ці дані можуть бути стимулом для продовження просвітницької роботи з населенням, особливо серед людей літнього віку. Рання інформаційна обізнаність щодо впливу шкідливих звичок, необхідності достатньої фізичної активності, дотримання принципів здорового харчування – обов'язкові умови профілактики та лікування ССЗ.

4-34-КРД-РЕЦ-0214



За підтримки: НМАПО ім. П.Л. Шупика, Інституту геронтології ім. Д.Ф. Чеботарьова НАМН України, МОЗ України

ЗА ПІДТРИМКИ:



SANDOZ

a Novartis company

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАРТНЕР: **Здоров'я України**